

Niet: tot vrouw

Het is een herhaaldelijk voorkomend iets in bijbelverhalen dat de mannelijke hoofdpersoon bij een put aankomt en daar zijn toekomstige vrouw ontmoet.

De meest beknopte versie vinden we in Exodus 2: 16-21. Een episode die zo'n ontmoeting uitvoeriger beschrijft staat in Genesis 29: 1-24. Nog uitvoeriger wordt zo'n ontmoeting beschreven in Genesis 24: 1-67. Maar in dit laatste verhaal komen nogal wat verschillen met de twee andere versies. Zo wordt de toekomstige bruidegom daar vertegenwoordigd door een knecht.

Wat we in veel verhalen ook aantreffen is dat de hoofdpersoon de vrouw die hij bij de bron ontmoet, later als vrouw krijgt. Het uithuwelijken van de vrouw door haar vader zien we bijvoorbeeld:

In Genesis 29:28 geeft Laban Rachel aan Jakob tot vrouw.

In Genesis 34: 4, 8 en 12 verzoekt Sichem zijn vader Hemor om Jakob te vragen Dina als vrouw te geven.

In Genesis 38:14 ziet Tamar dat zij niet als vrouw aan Juda's jongste zoon gegeven is.

In Genesis 41:45 geeft Farao Asenath aan Jozef tot vrouw.

De standaarduitdrukking is steeds 'tot vrouw' geven. Daarom is het opmerkelijk dat als in Exodus 2:21 Jethro aan Mozes zijn dochter Zippora geeft, er niet bij staat 'tot vrouw'. Er staat alleen maar : *En hij gaf Mozes zijn dochter Zippora.*

Dat dit echt tegen de algemeen geldende regel is blijkt wel uit het feit dat zowel de Samaritaanse Pentateuch als de Septuaginta het woord 'tot vrouw' er wel bij gezet hebben. Ook de Syrische en Latijnse vertalingen gaan mee met deze vertaling waarbij het woord 'tot vrouw' toegevoegd wordt. De meest oorspronkelijke versie bevat de minst logische gedachtegang. En dat is hier het ontbreken van 'tot vrouw'.

Het lijkt me dat we uit het bovengenoemde wel de conclusie kunnen trekken dat de Hebreeuwse tekst de oorspronkelijke tekst zal zijn geweest. Maar dat roept wel de vraag op waarom de schrijver het woord 'tot vrouw' weglaat. Omdat 'tot vrouw geven' blijkbaar de normale manier is om een huwelijksluiting aan te duiden, zal er bij Mozes en Zippora iets anders aan de hand zijn.

Mijn conclusie is dat er geen sprake is van een gewoon huwelijk. Wat hierbij past is dat er geen sprake is van een bruiloftsfeest. Ook heeft Mozes geen bruidsschat bij zich, wat in die cultuur een absolute vereiste was. Ook Jakob kwam, net als Mozes, platzak bij zijn toekomstige vrouw. En als bruidsschat werkte hij zeven jaar. Mozes werkt veertig jaar in dienst zijn van zijn schoonvader. Was dit ook een soort bruidsschat? Maar dan moet Zippora voor hem wel heel kostbaar geweest zijn.